VNG ALV 29 november 2024

Stemadviezen verantwoording uitvoering moties eerdere ALV-en (agendapunt 9)

Onderwerp: Inburgering

Motie 1	"Een uitvoerbaar en betaalbaar inburgeringsstelsel, anders niet acceptabel voor gemeenten deel II" – Gemeenten Almere en Tilburg Draagt het bestuur op: • Zich te blijven inzetten voor een betaalbaar en uitvoerbaar inburgeringsstelsel voor gemeenten • Ervoor te zorgen dat het Rijk zijn verantwoordelijkheid neemt om samen met de gemeenten de gesignaleerde knelpunten, ten aanzien van structurele passende financiën, sturingsmogelijkheden, (ICT)systemen, privacy en verantwoording, aan te pakken en op te lossen, anders wordt de regiefunctie voor gemeenten onuitvoerbaar • Ervoor te zorgen dat gemeenten kunnen leren van (praktijk)ervaringen. Het inburgeringstraject is gebaat bij een adaptief systeem, dat qua wet- en regelgeving aan kan sluiten op nieuwe inzichten en ervaringen uit de praktijk.
Verantwoording	De uitvoerbaarheid en betaalbaarheid van het inburgeringsstelsel vraagt onverminderd inzet van de VNG. De VNG is hierover structureel in gesprek met het rijk. De motie ondersteunt die gesprekken en onderschrijft de Wet inburgering Wi) als adaptief en lerend stelsel. Onderdeel daarvan is de tussenevaluatie inclusief kostenonderzoek waarmee nu gestart wordt (oplevering eind 2025). Er is nog geen financiële tegemoetkoming voor 2024, 2025 en 2026 voor de uitvoeringskosten in relatie tot de hogere aantallen inburgeraars. De inschatting komt neer op respectievelijk (afgerond) 60 miljoen, 100 miljoen en 100 miljoen euro. Daarnaast is in de rijksbegroting een budgetkorting van 10% aangekondigd op de spuk Wi2021, is het budget voor de onderwijsroute na 2025 onzeker én zijn er ingeboekte effecten op de voorzieningenkosten inburgering als gevolg van een verwachte lagere instroom van statushouders. De VNG blijft zich daarom inzetten voor passende middelen zodat gemeente alle inburgeraars passende ondersteuning kunnen bieden conform de Wi 2021, zoals ook herbevestigd in 'Bestuurlijke afspraken over de doorstroommigratie tussen de VNG, het Veiligheidsberaad, het IPO en het Rijk' op 26 augustus 2022
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Amsterdam ondersteunt de motie van de gemeenten Almere en Tilburg. Het structurele budget voor gemeenten is nog steeds ontoereikend: a. Het rijk zou het budget moeten laten meebewegen met de instroom van asielzoekers en de taakstelling; de verhoogde instroom zorgt o.a. voor veel meer uitvoeringskosten bij gemeenten. b. I.h.k.v. de aangekondigde bezuinigingen op inburgeringstrajecten na 2026 – afname van 480mln naar 280 mln in 2029 is het belangrijk om scherp in de gaten te houden of de rijksmiddelen voor inburgering (SPUK) behouden blijft of over gaat naar het gemeentefonds. Het is belangrijk om een bekostigingsvariant af te spreken met volume-afspraken (dus p x q). (Uitvoerbaarheid) Belemmeringen voor een vroege start van inburgeringstrajecten: c. Randvoorwaarden die een vroege start van de inburgering en werken in het azc waarborgen (zoals reiskosten vanuit het azc naar de gemeente) zijn nog steeds niet geregeld (ondanks toezegging van de minister in de voorjaarsnota 2024).

Onderwerp: Woonwagens

Motie 2	Geclusterde verantwoording over 2 moties: • "Verhogen NHG norm voor woonwagens en standplaatsen" – Gemeente Land van Cuijk (aangehouden motie)

	• "Starterslening voor woonwagenbewoners" – Gemeente Hoorn (afgedaan in Najaars ALV 2023) <u>Motie Land van Cuijk</u> Oproep aan bestuur: In contact te treden met de minister van BZK om de NHG-normen voor standplaatsen en woonwagens te verhogen en om samen te bevorderen dat financiële instellingen geen onnodige beperkingen opleggen aan de uitvoering van het landelijke woonwagen- en standplaatsenbeleid <u>Motie Hoorn</u> Oproep aan het bestuur: In overleg te gaan met SVN om het product starterslening ook open te stellen voor woonwagens.
Verantwoording	Het ligt in de lijn der verwachting dat er geen extra geld komt in het gemeentefonds voor de extra investeringskosten. Waar de VNG wel mee aan de slag is gegaan met het Rijk en financiële instellingen (SVn, NHG en RABObank) zijn oplossingen voor de hypotheekverstrekking en verhoging van de hypothecaire waarde van standplaatsen en woonwagens. De eerste resultaten zijn hoopvol.
Voorstel VNG	De motie Land van Cuijk "Verhogen NHG norm voor woonwagens en standplaatsen" als afgedaan te beschouwen.
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Amsterdam was destijds voorstander van de ingediende motie. De juiste stappen zijn door VNG gezet. Wel de suggestie dat VNG bij de volgende ALV een update geeft over de voortgang van de gesprekken en/of de resultaten presenteert (gezien de verantwoording).

Onderwerp: Financieel meerjarenperspectief gemeenten

Motie 3	"Herstel financiële verhouding met nieuwe regering" – Gemeente Enschede (ALV najaar 2023) Oproep aan het bestuur om: • Samen met de nieuwe regering werk te maken van het herstel van de financiële verhouding. Dit zodat de oeverloze strijd over geld kan stoppen en we aan de slag kunnen met de grote maatschappelijke opgaven waar we gezamenlijk voor staan • Hiervoor als voorwaarde bij de nieuwe regering neer te leggen dat de volledige korting op het gemeentefonds van structureel 3 miljard euro moet worden teruggedraaid • Als de nieuwe regering hiertoe onverhoopt niet overgaat zogenaamde "teruggeefgesprekken" te starten waarbij een nader te bepalen takenpakket dat gemeenten in medebewind voor het Rijk uitvoeren wordt teruggegeven aan het Rijk. Dit om daarmee het takenpakket voor gemeenten weer passend te laten zijn bij de beschikbare middelen in het gemeentefonds
Verantwoording	Het bestuur zal bij de verzending van de ALV-stukken op 1 november a.s. een actuele stand van zaken geven over de inzet richting het kabinet. Daarna zal het bestuur de uitkomsten van het overhedenoverleg van 21 november met de leden delen en voorstellen doen het vervolgproces. Hiermee legt het bestuur ook verantwoording af over de uitvoering van de moties die betrekking hebben op de inzet van de VNG richting het kabinet.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	De VNG voert gesprekken met he nieuwe kabinet over de financiële positie van gemeenten. Maar deze zijn nog lang niet afgerond. Het Kabinet is pas in juli 2024 aangetreden. Zoals verwoord in het regeerprogramma wil het nieuwe Kabinet de financiële verhoudingen verbeteren. Tegelijkertijd zetten ze de miljardenkorting op het GF vanaf 2026 door. Daarnaast wordt er op allerlei thema's zoals zorg, onderwijs, jeugdzorg bezuinigd wat gemeenten extra gaat raken.

Onderwerp: Financieel meerjarenperspectief gemeenten

otie 4	"Rechtvaardige, langjarige, solide, duurzame gemeentefinanciën" – Gemeente Beesel (ALV najaar 2023) Oproep aan het bestuur om: • Alles in het werk te stellen om bij het Rijk structureel € 3 miljard bij te plussen in het gemeentefonds en de daarbij horende (beleids-)vrijheid met ingang van de Rijksmeerjarenbegroting 2024; • Zo lang het tekort van € 3 miljard niet is opgelost en er geen sprak is van stabiele, solide en duurzame gemeentefinanciën: o Geen nieuwe bestuurlijke akkoorden te sluiten of afspraken te maken met het Rijk; o Bestaande taken en akkoorden met het Rijk, ook die zich in de fase van invoering bevinden, door te lichten op mogelijkheden om deze te bevriezen of in te trekken en de leden hierover te informeren uiterlijk in de aanloop naar de BALV in het najaar; o Zorg te dragen dat de meest kwetsbare groepen in onze samenleving hierdoor niet in de knel komen • Langjarige, rechtvaardige en ruimere financiële positie van gemeenten centraal te stellen in elke boodschap van de VNG; • Daarbij gebruik te maken van een breed instrumentarium in relatie tot de inzet van de vereniging om het gesprek met het Kabinet te voeren en een oplossing te bereiken; • Om mee te werken aan een oplossing met betrekking tot het financieel toezicht, door in gesprek te gaan met de provinciale toezichthouders over wat wel en wat niet kan. • Alles in het werk te stellen om bij het Rijk de begrotingsregels met betrekking tot de inzet van incidentele middelen te versoepelen en bij de beoordeling van de financiële positie in te steken op financiële wendbaarheid en weerbaarheid, in navolging van de essaybundel van de raad voor het openbaar bestuur; • De punten uit deze motie in te brengen in het begrotingsproces 2024 van het Rijk en te laten verwerken in de septembercirculaire 2023 en/of zo spoedig mogelijk daarna; • Gezamenlijk te pleiten bij het Kabinet voor het uitwerken van de aanbevelingen van de adviesraden in het rapport "Elke Regio Telt"; • Vanuit de VNG een voorstel aan het Rijk wordt opgesteld op basis van het rapport "Elke Regio Telt", met input van de netwerken, en dit zo spoedig mogelijk en niet later dan 2 september aan te bieden aan het Kabinet en de Tweede Kamer.
Verantwoording	Het bestuur zal bij de verzending van de ALV-stukken op 1 november a.s. een actuele stand van zaken geven over de inzet richting het kabinet. Daarna zal het bestuur de uitkomsten van het overhedenoverleg van 21 november met de leden delen en voorstellen doen het vervolgproces. Hiermee legt het bestuur ook verantwoording af over de uitvoering van de moties die betrekking hebben op de inzet van de VNG richting het kabinet.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Door de val van het Kabinet in juni 2023, verkiezingen in het najaar en een lange formatie kon het bestuur de inhoud van de motie nog onvoldoende uitvoeren. Wel zijn er naar aanleiding van deze motie extra gesprekken gevoerd en is er met de voorjaarsnota geld bijkomen. De VNG voert momenteel nog gesprekken met het Kabinet over verdere reparatie van de miljardenkorting vanaf 2026.

Onderwerp: Financieel meerjarenperspectief gemeenten

Motie 5	"Afschaffing opschalingskorting" – Gemeente Leidschendam-Voorburg (ALV 13 juni 2023) Oproep aan het bestuur van de VNG om:

	• Het rijk te verzoeken om de opschalingskorting na jarenlange bevriezing (2020-2025) definitief af te schaffen, dat bekend te maken in duidelijke taal en zonder voorbehouden, en dit te verwerken bij de septembercirculaire 2023; • Totdat deze beëindiging van de opschalingskorting is bekend gemaakt als uitgangspunten in de gesprekken met het rijk te hanteren: • Geen nieuwe bestuurlijke akkoorden te sluiten of andere (tijdelijke) afspraken te maken met het rijk; • Bestaande akkoorden met het rijk die zich in de fase van invoering bevinden, door te lichten op mogelijkheden om deze te bevriezen of in te trekken en de leden hierover te informeren uiterlijk in de aanloop naar de BALV in het najaar; • Bij voorgaande twee punten wel zorg te dragen dat de meest kwetsbare groepen in onze samenleving hierdoor niet in de knel komen.
Verantwoording	De Voorjaarsnota liet betekenisvolle stappen zien voor gemeenten. De oploop van de opschalingskorting is structureel geschrapt. Door heldere afspraken over objectieve indexering en fondsvorming is een rechtvaardige risicoverdeling van de zorgkosten (Wmo) geregeld
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	In de voorjaarsnota 2024 heeft het Rijk na overleg met gemeenten aangekondigd de (oploop van) opschalingskorting vanaf 2026 af te schaffen. Dit voornemen is in de Miljoenennota 2024 verwerkt. Daarmee is de afschaffing definitief en heeft het bestuur de motie uitgevoerd.

Onderwerp: Hervormingsagenda Jeugd

Motie 6	"Richtlijn gezamenlijke inzet en financiering praktijk ondersteuner huisartsen Jeugd GGZ" – Gemeente Brummen en anderen De motie bevestigt het belang van de functie Praktijkondersteuner Huisartsen Jeugd en roept op om het gesprek aan te gaan met zorgverzekeraars om een richtlijn te maken, die duidelijkheid geeft over de financiering en verantwoordelijkheden van de POH Jeugd GGZ.
Verantwoording	Vóór de zomer heeft de VNG twee overleggen geïnitieerd waarin de mogelijkheden om te komen tot een richtlijn en borgen daarvan in de leidraad samenwerking VNG-LHV zijn verkend. Helaas bleek ZN tijdens deze gesprekken zeer ongenegen om zich te verbinden aan een richtlijn t.a.v. dit onderwerp en gaven zij te kennen hier ook geen verdere gesprekken over te willen voeren. Nu kiezen we ervoor om via gesprekken met de LHV verkennen hoe een dergelijke richtlijn zonder medewerking van ZN toch gestalte zou kunnen krijgen. Daarin is overeenstemming bereikt over een richtlijn waarin de twee basismodellen (jeugdconsulent vanuit de gemeente en POH-GGZ met aandachtsgebied jeugd) als uitgangspunt en te prefereren opties worden beschreven. Wel zal, gevoed door kennis vanuit het Zorginstituut Nederland, nadere, objectieve informatie worden opgenomen over welk type zorg onder welke wet valt. Deze kunnen gemeenten benutten in hun afspraken met zorgverzekeraars over dit thema. Deze oplossing lijkt vooralsnog het hoogst haalbare. De verwachting is dat de richtlijn en herijkte leidraad begin 2025 worden gepubliceerd en willen we in ieder geval afronden voor de ALV van juni 2025.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	We volgen het advies en de verantwoording van de VNG

Onderwerp: Gemeentefinanciën

Motie 7	"Geen woorden maar daden" – Gemeente Enschede De motie 'Geen woorden, maar daden' constateert kort samengevat dat de financiële verhoudingen met het hoofdlijnenakkoord niet meteen zijn hersteld en dat taken en middelen van gemeenten vanaf 2026 niet vanzelf in balans zijn gebracht. Zonder goede afspraken betekent dit dat gemeenten (forse) bezuinigingen in gang zullen moeten gaan zetten. De motie roept het bestuur op: • Geen nieuwe taken of uitbreiding in bestaande taken meer te accepteren totdat er weer sprake is van verbetering in de financiële vooruitzichten voor gemeenten. • In beeld te brengen uit welke bestuurlijke akkoorden we ons terug kunnen trekken omdat gemeenten niet voldoende financiële middelen hebben • Daadwerkelijk en per direct te starten met een "takengesprek" met het kabinet. Dit met de insteek om het takenpakket van gemeenten weer passend te laten zijn bij de beschikbare middelen in het gemeentefonds. Die gesprekken te voeren langs 3 invalshoeken: o wettelijke aanpassingen die gemeenten kunnen helpen om inhoudelijk en financieel meer grip te krijgen o taken die verlegd kunnen worden naar een ander overheidsniveau omdat ze daar voortvarender dan wel efficiënter opgepakt kunnen worden o taken die juist bij gemeenten moeten blijven omdat het daarop van wezenlijk belang is dat zij het dichtst bij burgers staan.
Verantwoording	Het bestuur zal bij de verzending van de ALV-stukken op 1 november a.s. een actuele stand van zaken geven over de inzet richting het kabinet. Daarna zal het bestuur de uitkomsten van het overhedenoverleg van 21 november met de leden delen en voorstellen doen het vervolgproces. Hiermee legt het bestuur ook verantwoording af over de uitvoering van de moties die betrekking hebben op de inzet van de VNG richting het kabinet.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Door de val van het Kabinet in juni 2023, verkiezingen in het najaar en een lange formatie kon het bestuur de inhoud van de motie nog onvoldoende uitvoeren.

Onderwerp: Gemeentefinanciën

Motie 8	"Zorg voor goede basis voor de lokale democratie en investeer in de relatie stad en land" – Gemeente Krimpenerwaard, Molenlanden, Gorinchem en Gouda De motie benoemt een aantal onderwerpen op het terrein van de financiële verhoudingen en legt daarbij de verbinding met brede welvaart, de verbinding tussen stad en platteland, en het vertrouwen in de overheid. Oproep aan het bestuur: • Nadrukkelijk af te spreken met de provincies dat de korting in 2025 een eenmalige korting is, die door gemeenten incidenteel gedekt kan worden • Te onderzoeken of het mogelijk is om op termijn een goede koppeling met de brede welvaart te maken bij de wijze van indexeren.
Verantwoording	De planbureaus werken komende jaren aan de verankering van brede welvaart in de begrotingssystematiek van het rijk. Dat proces loopt trager dan verwacht. Daardoor hebben we nu nog geen beeld van hoe die verankering eruit komt te zien. In de huidige situatie worden sommige indicatoren voor brede welvaart wel meegenomen in de rijksbegroting maar deze leveren vooralsnog een vrij beperkt beeld van brede welvaart op. Als VNG zullen wij te zijner tijd aanhaken bij het proces van de planbureaus en de leden op dat moment nader informeren.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan te beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen

Toelichting	De VNG geeft aan dat ze gemeente gaat betrekken bij de uitwerking van de indicatoren en het proces van de planbureaus hiertoe.

Kabinetsformatie/financiën

Onderwerp: Kabinetsformatie/financiën

Motie 9	"Wendt het ravijn af: compensatie voor 2026 en 2027" – Gemeente Zaanstad Oproep aan het bestuur om het kabinet, en in het bijzonder de nieuwe ministers van Financiën en BZK, te wijzen op de verplichting om gemeenten de komende jaren te compenseren op grond van de Gemeentewet artikel 108 lid 3.
Verantwoording	Het bestuur zal bij de verzending van de ALV-stukken op 1 november a.s. een actuele stand van zaken geven over de inzet richting het kabinet. Daarna zal het bestuur de uitkomsten van het overhedenoverleg van 21 november met de leden delen en voorstellen doen het vervolgproces. Hiermee legt het bestuur ook verantwoording af over de uitvoering van de moties die betrekking hebben op de inzet van de VNG richting het kabinet.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Vooralsnog is er geen compensatie voor het ravijn in 2026 en 2027 in zicht.

Onderwerp: Kabinetsformatie/financiën

Motie 10	"Moeilijke keuzes maken we samen (met de leden van de Tweede Kamer)" – Gemeente Wijk bij Duurstede Oproep aan de VNG om: • Alle 150 leden van de Tweede Kamer, de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Financiën uit te nodigen voor de college- en raadsvergaderingen waarin deze moeilijke beslissingen worden genomen zodat zij kunnen bijdragen, meebeslissen en medeverantwoordelijkheid kunnen dragen voor deze keuzes, • De Kamerleden en bewindslieden die op deze uitnodiging in gaan te koppelen aan een college- en gemeenteraad zodat zij een zo breed mogelijk beeld krijgen van de gevolgen van deze bezuiniging.
Verantwoording	VNG was en blijft bereid om een ondersteunende rol te spelen als gemeenten leden van de Tweede Kamer willen uitnodigen. Maar colleges en raden gaan daar natuurlijk zelf over. Dit is ook de interpretatie van deze motie nav de bespreking bij indiening, die leidde tot een positief preadvies. Via de publiekscampagne heeft de VNG het initiatief genomen om het belang van gemeenten bij het bredere publiek onder de aandacht te brengen. Ook via de landelijk media brengt de VNG dit continu actief onder de aandacht. Daarnaast heeft de VNG op bestuurlijk en ambtelijk niveau contact met Kamerleden om de belangen van gemeenten en de moeilijke keuzes waarvoor zij staan, onder de aandacht te brengen.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan te beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Gemeenten kunnen zelf besluiten om de Tweede Kamer of Kabinetsleden uit te nodigen naar hun college en raadsvergaderingen.

Onderwerp: Kabinetsformatie/financiën

Motie 11	"Langdurig en samenhangend investeren voor alle inwoners van probleemgebieden" – Gemeente Zeist Verzoekt het bestuur: • Bij het Rijk intensiever te pleiten voor een aanvullend programma op het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid om meer gemeenten te

	kunnen ondersteunen die ook te maken hebben met soortgelijke probleemgebieden. • Als VNG nauw samen te werken met de gemeenten die ook bij het NPLV willen sluiten en de behoeften en uitdagingen van deze gemeenten op het gebied van leefbaarheid en veiligheid effectief te vertegenwoordigen. • Bij voorkeur hier ook de samenwerking met andere maatschappelijke partners te zoeken die actie met dit thema bezig zijn en hiervoor met het Rijk overleggen, zoals de koepel van woningcorporaties Aedes
Verantwoording	Het pleidooi voor middelen ten behoeve van een aanvullend NPLV programma voor middelgrote gemeenten vraagt nog steeds inzet van de VNG. De VNG is hierover structureel in gesprek met het rijk, in bijzonder de betrokken ministeries. De motie ondersteunt die gesprekken. Tevens vragen we ambtelijk aandacht in de lessen uit NPLV-gebieden die voor middelgrote gemeenten relevant zijn, evenals in de vertaling van deze lessen naar het schaalniveau. In dit kader zien we een belangrijke rol voor een NPLVondersteuningsprogramma van het ministerie van BZK, waarbij we via de ambtelijke lijn onderzoeken welke mogelijkheden er zijn binnen het ministerie. Ondanks dat de beschikbaarheid van middelen niet in het vooruitzicht zijn, zal de VNG in vervolggesprekken bestuurlijk aandringen op de wens van middelgrote gemeenten voor een toegesneden programma waarin wordt samengewerkt met maatschappelijke partners
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Amsterdam heeft destijds tegen deze motie gestemd. Het is nodig dat er gericht en aanvullend in het NPLV wordt geïnvesteerd; de rijksfinanciering loopt nu al achter bij wat nodig is. Een aanvullend programma draagt niet bij aan deze inzet. Dit wordt ook onderschreven door minister Keijzer. Desalniettemin is de motie bij de ALV aangenomen, we laten de afhandeling verder aan de VNG.

Bestuur/handhaving

Onderwerp: Bestuur/handhaving

Motie 12	“Gelijke subsidieregeling voor landelijke en lokale partijen” – Gemeente Castricum Landelijke politieke partijen krijgen subsidie vanuit het Rijk, lokale politieke partijen ontvangen niets. Vanuit democratisch oogpunt is het niet meer dan logisch dat alle politieke partijen vanuit de overheid de beschikking krijgen over dezelfde middelen en mogelijkheden. De motie roept het VNG bestuur op om zich positief uit te spreken over de kwestie van structurele gelijke subsidieregelingen voor landelijke en lokale partijen en daarvoor aandacht te vragen bij het kabinet
Verantwoording	Deze motie ondersteunt de inzet van de VNG. Wij pleiten al jaren voor een gelijk speelveld voor lokale politieke partijen. In gemeenten zijn ruim een derde van de raadsleden afkomstig van een lokale politieke partij en ook in een derde van de colleges zijn lokale politieke partijen vertegenwoordigd. Het is vreemd dat lokale politieke partijen geen toegang hebben tot middelen om bijvoorbeeld kandidaat raadsleden op te leiden in aanloop naar de verkiezingen. Gelijke ondersteuning van alle partijen komt ten goede aan onze democratie. Inmiddels is er een wetsvoorstel; de Wet op de politieke partijen waarin er gesproken wordt over een subsidieregeling voor alle lokale politieke partijen. Dit voorstel ligt nu ter advies voor bij de Raad van State. Het wetsvoorstel is een stap vooruit. De VNG blijft zich inzetten voor een structurele subsidieregeling, in het wetsvoorstel wordt wel gesproken over een subsidie voor lokale politieke partijen, maar er is slechts financiering geregeld voor de eerste drie jaar. Deze financiering dient structureel geregeld te worden. Ook blijft de VNG pleiten voor een tijdelijke regeling op korte termijn waardoor er volgend jaar een subsidie beschikbaar komt zodat lokale politieke partijen dit

	kunnen gebruiken in aanloop naar de raadsverkiezingen van 2026.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Inmiddels is er een wetsvoorstel; de Wet op de politieke partijen waarin er gesproken wordt over een subsidieregeling voor alle lokale politieke partijen. Dit voorstel ligt nu ter advies voor bij de Raad van State. Het wetsvoorstel is een stap vooruit.

Onderwerp: Bestuur/handhaving

Motie 13	"Bingo als sociaal-maatschappelijke activiteit" - Gemeente Fryske Marren Veel verenigingen, bijvoorbeeld sportverenigingen, dorps- en wijkverenigingen, seniorenbonden organiseren incidenteel bingo-middagen en -avonden. Een aantal jaren geleden is er door een wijziging van de Alcoholwet een verbod gekomen op het organiseren van een bingo in een lokaliteit waarop een alcoholwet-vergunning van toepassing is. Gemeenten zijn verplicht te handhaven op de naleving van de Alcoholwet. Maar ook andere instanties kunnen controleren en handhavend optreden. Hierdoor zijn de bingobijeenkomsten in vele dorpen en wijken in de praktijk onmogelijk geworden. De motie roept het VNG bestuur op om ervoor te pleiten dat bingo's georganiseerd door een sociaal-maatschappelijke vereniging of organisatie mogelijk blijven ook als ze worden gehouden in een lokaliteit waarop de Alcoholwet van toepassing is. Ook als er geen andere lokaliteit beschikbaar is dan een lokaliteit waar de Alcoholwet op van toepassing is zou de activiteit plaats moeten kunnen vinden.
Verantwoording	De staatssecretaris heeft in beantwoording van Kamervragen over dit onderwerp toegezegd de Alcoholwet zodanig aan te passen dat kleine kansspelen (waaronder bingo's) in horecagelegenheden met een alcoholwetvergunning kunnen worden georganiseerd. Hierover heeft overleg plaatsgevonden tussen de VNG en het ministerie van VWS en is een concepttekst voor de aanpassing van de Alcoholwet besproken. De verwachting is dat het aangepaste voorstel nog dit najaar ter internetconsultatie wordt aangeboden
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Hoewel de GGD zorgen heeft geuit over mogelijke gevolgen van deze wetsaanpassing rond gokverslaving en alcohol gebruik, heeft Amsterdam begrip voor de oproep uit de motie en zijn we blij met de voortvarende aanpak van het kabinet. Zodra het aangepaste voorstel in consultatie ligt zullen we het voorstel beoordelen en indien noodzakelijk reageren.

Financiën

Onderwerp: Financiën

Motie 14	"Rechtmatigheidsverantwoording moet het voor gemeenteraden makkelijker maken'' – Gemeente Heemstede 1. In gesprekken met het rijk aan te geven dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording en de huidige spelregels niet lijken te leiden tot het gewenste resultaat 2. In te zetten op een goede evaluatie van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording en daarbij expliciet in te gaan op de mate waarin dit gemeenteraden helpt om voortvarend hun controlerende taak in te vullen.
Verantwoording	Het is de bedoeling om de veranderingen rondom de rechtmatigheidsverantwoording te evalueren. Dit proces is door het ministerie van BZK echter nog niet in gang gezet. De VNG zal daarop aandringen en wanneer het proces is gestart de oproep uit de motie uiteraard daarin meenemen.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Het Kabinet is na lange formatie in juli van start gegaan. We volgen de verantwoording van de VNG.

Onderwerp: Financiën

Motie 15	‘’Tweejaarlijkse herwaardering WOZ” – Gemeente Katwijk en Gouda De motie “Tweejaarlijkse herwaardering WOZ” overweegt dat een tweejaarlijkse herwaardering van de WOZ-waarde, in plaats van de nu geldende jaarlijkse herwaardering leidt tot minder druk op de capaciteit in de uitvoering en tot verbetering van de kwaliteit. De motie roept het bestuur op een onderzoek op te starten naar de mogelijkheden van een tweejaarlijkse herwaardering in samenspraak met de Landelijke Vereniging van Lokale Belastingen (LVLB) en in afstemming met de betrokken ministeries
Verantwoording	De VNG heeft in afstemming met de voorzitter van de Landelijke Vereniging van Lokale Belastingen (LVLB) het Erasmus Studiecentrum voor Belastingen van Lokale overheden (het ESBL) de opdracht gegeven een onderzoek te doen naar de mogelijkheden van een tweejaarlijkse herwaardering. Het onderzoek zal worden uitgevoerd door prof. mr. dr. Arjen Schep en Robert Kastelein LL.M. Ten behoeve van het onderzoek is een klankbordgroep geformeerd met afgevaardigden van de LVLB, de Unie van Waterschappen, de Belastingdienst, het Ministerie van Financiën, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Vereniging Eigen Huis en team Belastingen van de VNG. De uitkomsten van het onderzoek worden medio maart 2025 verwacht.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	We wachten de uitkomsten van het onderzoek af.

Onderwerp: Financiën

Motie 16	“NIS2, geen taken zonder knaken” – Gemeente de Bilt Oproep aan bestuur om bij de internetconsultatie van de Cyberbeveiligingswet1 en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten, naast de uitkomsten uit de uitgevoerde impactanalyse de volgende punten naar voren te brengen: • Zorg dat er geen interpretatieverschil tussen de NIS2 richtlijn en de Cyberbeveiligingswet en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten bestaat; • Neem daartoe de categorieën die bedrijven op grond van de NIS2 richtlijn moeten nemen, in de Nederlandse wetgeving over; • Maak duidelijk voor welke organisaties de NIS2 richtlijn van toepassing is; • Voorzie de gemeenten van structureel budget voor de implementatie en uitvoering; • Coördineer de implementatie van deze wet, zodat de verantwoordelijken gelijk kunnen oplopen bij de implementatie, de wijze van uitvoering en het beheersen van de risico’s in de keten; • Geef een handelingsperspectief waarmee bestuurders invulling kunnen geven aan hun verantwoordelijkheid, zonder de bestuurdersaansprakelijkheid als een zwaard van Damocles boven zich te hebben hangen; • In dialoog met het Ministerie van JenV, BZK en andere relevante ministeries overeenstemming te bereiken over het geheel aan Europese richtlijnen die op het terrein van digitale veiligheid worden verwacht met als algemene uitgangspunten dat nationale wetgeving tijdig, gebundeld, geïntegreerd en integraal afgewogen (niet versnipperd) wordt aangeboden vanuit de verschillende ministeries en voorzien wordt van een prioritering in de tijd
Verantwoording	In de Miljoenennota is geen geld vrijgemaakt voor NIS-2 voor gemeenten. De scope van de Cyberbeveiligingswet is vooralsnog niet geheel duidelijk en de invoering van de wet is uitgesteld naar halverwege 2025. De VNG werkt aan impactanalyses en businesscases om een onderbouwde financiële claim naar bij de staatsecretaris of het NCTV in te dienen.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen met aanhouden
Toelichting	De VNG werkt aan impactanalyses en businesscases om een onderbouwde financiële claim naar bij de staatsecretaris of het NCTV in te dienen.

Sociaal Domein

Onderwerp: Sociaal Domein

Motie 17	"Nieuwkomersonderwijs" – Gemeente Gouda en Krimpenerwaard Gemeenten worden geconfronteerd met meerdere urgente knelpunten bij het regelen van nieuwkomersonderwijs. Dit speelt met name bij de Internationale Schakelklassen (ISK) door een onvoorspelbare exponentiële groei van leerlingen. Er zijn extra en onvoorziene investeringen nodig voor ISK onderwijshuisvesting die nog jarenlang drukken op de gemeentelijke kapitaallasten en concurreren met de enorme onderwijshuisvestingsopgave (IHP). Terwijl er geen sprake is van een regionale gemeentetaak. Gemeenten betalen daarnaast afgeleide kosten voor de inzet van regiocoördinatie en op diverse aanpalende beleidsdomeinen zoals bijv. leerlingenvervoer en openbare orde& veiligheid. De gemeenten roepen het VNG-bestuur op in gesprek te gaan met de verantwoordelijke ministers voor: Roept het VNG-bestuur op: • meer (boven)regionale regie vanuit OCW en J&V op het vraagstuk van nieuwkomersonderwijs, zowel PO als VO niveau (ISK's); • concrete oplossingen op acute financiële en inhoudelijke knelpunten rond ISK-onderwijs zoals onderwijshuisvesting, regio coördinatie, leerlingenvervoer, leerplicht, doorstroom en COA op de korte termijn te realiseren, zodat e.e.a. toekomstbestendiger is ingericht en voor het voorkomen van de groei van thuiszitters, voortijdige schoolverlaters en het "verdwijnen" van AMV'ers.
Verantwoording	De VNG en OCW hebben ambtelijk de situatie in Gouda besproken. Dit in samenhang met een AEF-rapport over de kosten van nieuwkomersonderwijs voor gemeenten. Ambtelijk geeft OCW geen middelen te hebben om te voorzien in de extra kosten nieuwkomersonderwijs. Dit vanwege bezuinigingen op de eigen OCW-begroting en de inschatting dat dit onderwerp niet tot meer middelen vanuit het brede kabinet leidt. De VNG heeft met OCW ook gesproken over de rol die zij heeft in de coördinatie van het nieuwkomersonderwijs omdat er nu "gedwongen" centrumgemeenten ontstaan zonder de bevoegdheden of beschikbaar budget. OCW antwoordde dat zij gaat onderzoeken hoe het ministerie vanuit een bestaande regio-indeling het nieuwkomeronderwijs kan coördineren. Er wordt bijvoorbeeld gedacht aan de onderwijsregio's. Dit wordt eind 2024/begin 2025 verder opgepakt door OCW. Onze inschatting is dat verdere bestuurlijke druk op OCW nu de situatie niet doet veranderen. Daarom zullen we onze inzet plegen op de lobby richting de Tweede Kamer. We starten de lobby om in november aan te sluiten bij de begrotingsbehandeling van OCW. We leggen er de nadruk op dat er geld moet komen voor het ISK's. Het aanknopingspunt voor deze lobby is het onderzoek over de gemeentelijke kosten nieuwkomersonderwijs dat medio oktober wordt gepubliceerd en met de kamer wordt gedeeld. Daarnaast nemen we dit onderwerp mee in onze brede lobby over alle onderwerpen die het kabinet ten aanzien van asiel en migratie onvoldoende regelt waardoor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk verder onder druk komt te staan.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Amsterdam heeft geen grote belangen bij deze motie. We herkennen de druk op het ISK-onderwijs en de financiële last die bij onderwijshuisvesting terecht komt. De overige punten die in de motie worden genoemd spelen in Amsterdam niet. Wij hebben geen regiofunctie, omdat wij een eigen onderwijsregio zijn. Directie Onderwijs heeft zelfstandig en in G4-verband regelmatig contact met OCW en werkt ambtelijk goed samen. Er is daarom geen behoefte aan extra regie van het ministerie. Liever zien we dat het Rijk zich inspant om verhuisbewegingen tegen te gaan, om zo stabiliteit voor de jongeren en het onderwijs te creëren.

Onderwerp: Sociaal Domein

Motie 18	"Een adequate en reële financiering van jeugdhulp'' – Gemeente Ridderkerk Verzoekt het VNG-bestuur: 1. Er bij het Rijk op aan te dringen dat artikel 108 van de Gemeentewet in acht wordt genomen, hetgeen betekent dat gemeenten een vergoeding van het Rijk ontvangen die in verhouding staat tot de uitvoeringskosten jeugdhulp. Hier ook het financieringsstelsel van Jeugd op aan te passen waarbij de risico's niet alleen bij gemeenten liggen. 2. Gezien de steeds verder stijgende kosten voor de jeugdhulp de besparing van 1 miljard euro per 2026 als niet reëel aan te merken. Dit onderbouwd vanuit de gemeentelijke praktijk voor te leggen aan de deskundigencommissie en op basis van de uitspraak van de commissie zich in te spannen om met het Rijk te komen tot realistische budgetten voor de uitvoering van de Jeugdwet conform artikel 108 lid 3 Gemeentewet. 3. Het Rijk met spoed te verzoeken om duidelijke, rechtvaardige en toekomstbestendige financiële- en juridische kaders voor de uitvoering van de Jeugdwet (reikwijdte), en daarbij oog te hebben voor: • De kracht van de nabijheid van gemeenten en voldoende investeringsruimte op het gebied van o.a. gezondheid, welzijn en onderwijs • De bestaanszekerheid voor onze burgers • De noodzaak in het kader van de houdbaarheid van de zorg om te demedicaliseren en te normaliseren, en daartoe de maatschappelijke dialoog te initiëren en te continueren.
Verantwoording	Deze motie is een belangrijke basis voor de bestuurlijke gesprekken over de financiën jeugd en de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd. Momenteel leggen we onderbouwd aan de deskundigencommissie voor waarom de 1 miljard bezuiniging niet haalbaar is en wat gemeenten in de praktijk doen om te sturen op de jeugdhulp. De uitspraak van de deskundigencommissie van januari 2025 biedt de basis voor het bestuurlijke gesprek tussen rijk en VNG over het financieel kader jeugd. Onze inzet is om voor de voorjaarsnota tot een aangepast kader te komen waardoor gemeenten weer realistische budgetten hebben voor de uitvoering van de Jeugdwet, conform artikel 108 lid 3 Gw. Daarnaast werken we in het kader van de hervormingsagenda met het rijk aan een nieuw financieringsmodel die recht doet aan de sturingsmogelijkheden van gemeenten. De VNG-inzet is om tot komen tot toekomstbestendige interbestuurlijke verhoudingen waarbij de risico's voor de tekorten jeugdhulp niet enkelzijdig bij gemeenten liggen. We stellen voor om de motie aan te houden tot na de voorjaarsbesluitvorming n.a.v. de uitspraak van de deskundigencommissie.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Het gesprek over een nieuw en haalbaar financieringsmodel is echter zeker nog niet afgerond (en nog niet eens echt goed begonnen). Als gemeenten lijkt het me ook goed om VNG kritisch te bevragen welke stappen ze hierin ondernemen.VNG organiseerde op Prinsjesdag een sessie over toekomst financieringsmodel. Naar ons weten is hier nog geen vervolgstap op ondernomen.

Onderwerp: Sociaal Domein

Motie 19	"Middelen ten behoeve van specifieke inzet voor verhoging landelijke vaccinatiegraad" – Gemeente Veenendaal De landelijke vaccinatiegraad daalt en dit baart zorgen. Het verhogen hiervan vraagt onder andere om inspanning door gemeenten en GGD'en voor een wijkgerichte werkwijze met een fijnmazige aanpak. Het VNG bestuur wordt opgeroepen om met het Rijk het gesprek aan te gaan over het gezamenlijk belang van het verhogen van de vaccinatiegraad, met als inzet om gemeenten van de juiste randvoorwaarden te

	voorzien om de benodigde extra inspanning voor gemeenten en GGD'en voor deze aanpak te kunnen realiseren.
Verantwoording	De motie weerspiegelt de zorgen die leven bij gemeenten en de VNG over de dalende vaccinatiegraad. Sinds de ALV in juni heeft het ministerie van VWS in het regeerprogramma opgenomen dat een wijkgerichte lokale aanpak nodig is voor het verhogen van deze vaccinatiegraad. Deze beleidsambitie wordt niet ondersteund met een financiële doorvertaling. De motie Veenendaal versterkt onze positie in de gesprekken met VWS, waarin we de boodschap meenemen dat gemeenten, samen met de GGD, een essentiële rol spelen; Het is van belang dat in de te ontwikkelen plannen hier rekening mee wordt gehouden en dat hier voldoende middelen voor vrijgemaakt worden. De contacten met GGD GHOR zijn gelegd, waarbij we onderzoeken waar we mogelijk samen kunnen optrekken. Het onderwerp is aangekaart in onze bijdrage aan het begrotingsdebat van VWS, en we agenderen het richting het debat over medische preventie van VWS. Op dit moment is er nog geen (financieel) perspectief, maar we gaan het gesprek met VWS aan over wat er nodig is voor een succesvolle aanpak.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	VNG wil niet met Amsterdam/G4 optrekken op dit dossier, hoewel wij al wel verder zijn in de contacten bij VWS, berekening wat nodig is, etc. Het is goed dat VNG het signaal voor extra middelen ook blijft afgeven, echter richten wij ons meer op GGD GHOR aangezien wij willen dat de verdeling van de middelen via die verdeelsleutel gaat ipv via de VNG.

Onderwerp: Sociaal Domein

Motie 20	"Voorgenomen btw-verhoging" – Gemeente Veldhoven Het VNG bestuur wordt verzocht de Tweede Kamer en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap te wijzen op de zorgen vanuit gemeenten ten aanzien van de voorgenomen btw verhoging door een verzoek te leggen aan de (nog aan te stellen) bewindspersoon op cultuur om eerst stevig en fundamenteel onderzoek te doen naar de gevolgen hiervan op de samenleving, economie én cultuursector. En de btw verhoging mee te nemen in gesprekken van VNG met het nieuwe kabinet.
Verantwoording	De VNG heeft de zorgen van gemeenten over de voorgenomen btw-verhoging al geuit in de felicitatiebrief aan de nieuwe bewindspersoon, minister Bruins van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De VNG heeft zich in de zomer van 2024 verbonden aan een consortium van particuliere cultuurfinanciers en gemeenten voor het opstellen van een impactanalyse van de btw-verhoging op cultuur. Daarover verscheen een persbericht op 11 september en stond de bestuurlijk woordvoerder cultuur van de VNG verschillende pers te woord. In de Algemene Ledenbrief van de VNG in reactie op de Rijksbegroting 2025 is het standpunt van de VNG verwoord. Voor een rondetafelgesprek geïnitieerd door de Tweede Kamer over de effecten van de btw-verhoging voor onderwijs, cultuur en media op 26 september jl. bracht de VNG het standpunt in via de genodigden aan tafel. De VNG zelf was niet uitgenodigd, ondanks een verzoek. Zolang het nodig is, blijft de VNG aansturen bij o.a. minister Bruins dat de impactanalyse en ander onderzoek aantoont dat de gevolgen van de btwverhoging grote impact heeft op de samenleving, economie en culturele sector én dat gemeenten hier straks ook tegen aan lopen.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	De minister heeft tijdens het WGO Cultuur d.d. 4 november 2024 toegezegd te komen met een validatie van het impactonderzoek van het Cultuurfonds en Kunsten 92.

Onderwerp: Sociaal Domein

Motie 21	"Asielzoekers aan het werk" – Gemeente Kampen In 2023 is de 24-weken-eis komen te vervallen: asielzoekers mogen langer dan 24 weken per jaar werken, mits hun asielaanvraag minstens 6 maanden in behandeling is en de werkgever een tewerkstellingsvergunning (TWV) heeft. Activering is goed voor het welzijn van nieuwkomers, vroegtijdige participatie via betaald werk draagt bij aan (het tempo van) integratie en meedoen heeft een positief effect op inburgering. In de praktijk zijn er echter nog belemmeringen om asielzoekers te laten werken. Dit zijn meerdere factoren, van aanvragen VOG tot de lange wachttijden in de BRP-straten. Gezien de huidige arbeidsmarktkrapte is het zonde om geen gebruik te maken van de talenten onder asielzoekers. Het hoofdlijnenakkoord 2024-2028 van PVV, VVD, NSC en BBB spreekt zich niet uit over asielzoekers en werken. Daarom dient gemeente Kampen deze motie in en roept de VNG op om; • In samenwerking met ketenpartners zoals COA, het UWV en werkgeversorganisaties met het nieuwe kabinet in gesprek te gaan over het creëren van de juiste kaders en randvoorwaarden om begeleiding en ondersteuning naar betaald werk onder asielzoekers te stimuleren; • De benodigde financiële middelen daarvoor beschikbaar te laten stellen; • Daarbij te verkennen wat dat betekent voor de rol van gemeenten; • In te zetten op het snel oplossen van belemmeringen om asielzoekers aan het werk te krijgen en houden
Verantwoording	Er is een verkenning gedaan onder gemeenten. In deze verkenning komt naar voren dat gemeenten een regierol voor zichzelf zien, met de daarbij behorende randvoorwaarden. Deze bevindingen zullen 14/11 gedeeld worden met de CIE PSI en op 15/11 met de TCAM. Het is helpend als asielzoekers worden toegevoegd aan het besluit SUWI. Momenteel zijn het UWV en VNG in gesprek hierover met SZW. Ondersteuning wordt voor gemeenten dan eenvoudiger gemaakt. Het eerste bestuurlijke gesprek met het rijk volgt op 21/11. Dit is het reguliere bestuurlijk overleg met SZW. UWV, COA en VNG hebben de intentie uitgesproken om samen de lobby richting het rijk op te pakken. Het G40 stedennetwerk heeft aangegeven de VNG lobby te steunen en dezelfde lijn te volgen. VNO-NCW heeft haar steun hier ook voor uitgesproken. Momenteel lopen er nog gesprekken met andere stakeholders. Momenteel lopen er meerdere proeven in het land om asielzoekers (en statushouders) toe te leiden naar werk, deze worden nu in kaart gebracht en meegenomen voor de geleerde lessen. Er loopt een verkenning naar de samenwerking in bestaande structuren. Hiervoor zullen er 3 pilots in het land volgen. Dit zijn pilots waar UWV, COA en VNG in samenwerken. De afspraken hieromtrent zullen eind oktober bestuurlijk vastgelegd worden.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Nog steeds zijn er veel praktische en juridische belemmeringen die de toegang tot werk voor asielzoekers bemoeilijken (denk aan de verplichting voor werkgevers om een tewerkstellingsvergunning aan te vragen en de wachttijden voor BSN). Het is noodzakelijk dat deze belemmeringen worden weggehaald en dat wordt voorzien in de randvoorwaarden om asielzoekers te kunnen begeleiden naar werk. We blijven daarom aandacht vragen voor dit onderwerp bij de VNG en richting het Rijk. Zo reageert Amsterdam bijvoorbeeld bij de internetconsultatie op het wetsvoorstel "Wet verbetering toegang arbeidsmarkt nieuwkomers".

Fysiek Domein

Onderwerp: Fysiek Domein

Motie 22	“Warmtetransitie: alleen als die betaalbaar is!” – Gemeente Deventer Betaalbaarheid van de warmtetransitie is al sinds het sluiten van het klimaatakkoord een gespreksonderwerp tussen gemeenten en het Rijk. Ondanks het feit dat er verschillende (financiële) instrumenten zijn ontwikkeld constateren de indieners dat dit nog steeds niet genoeg is en dat het nog steeds ontbreekt aan een eenduidige definitie om gezamenlijk te bepalen wat we onder betaalbaarheid verstaan. Willen gemeenten hun regierol in de warmtetransitie kunnen invullen dan is het essentieel dat de betaalbaarheid goed wordt geregeld. Zeker wanneer de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) in werking is getreden (medio 2025) en gemeenten in hun besluitvorming ook moeten kunnen onderbouwen dat de betaalbaarheid voor gebouweigenaren is geborgd. Zonder duidelijke en voor inwoners uitlegbare definitie en een ruimhartig financieel instrumentarium om dit te organiseren winnen we het draagvlak en vertrouwen van inwoners in de warmtetransitie niet terug. Deze motie roept het VNG-bestuur op om er bij het rijk op aan te dringen om voor het einde van het jaar tot een gezamenlijke definitie en uniforme uitlegbaarheid van betaalbaarheid te komen waarbij inwoners centraal staan. Tot slot roept de motie het bestuur op in overleg met de minister te treden en erop aan te dringen de betaalbaarheid voor (collectieve) oplossingen voor aardgasvrij te organiseren.
Verantwoording	Betaalbaarheid van de warmtetransitie is doorlopend onderwerp van gesprek tussen VNG en het Rijk. De maatschappelijk meest gewenste oplossing in de warmtetransitie moet ook een betaalbare oplossing zijn voor inwoners. Het bestuur voert actief overleg met de ministers van Klimaat en Groene Groei (KGG) en Volkshuisvesting en Ruimtelijke ontwikkeling (VRO) over betaalbaarheid. Dit betreft zowel de (door)ontwikkelingen van financieringsinstrumenten als de ontwikkeling van landelijke uniforme kaders voor betaalbaarheid. Om het gesprek over landelijke kaders te faciliteren heeft de VNG een onderzoeksopdracht verstrekt die medio oktober gereed is. Tot slot is het ons doel dat landelijke kaders over betaalbaarheid ook worden vastgelegd in instructieregels voor betaalbaarheid in de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw). Daarover zijn we in gesprek met rijk en dit loopt via de politiek.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Amsterdam heeft destijds voor deze motie gestemd, omdat betaalbaarheid ook voor Amsterdam een onmisbare voorwaarde is voor een succesvolle warmtetransitie. Het gesprek over betaalbaarheid loopt parallel aan de wetsbehandeling van de WCW in de Tweede Kamer en de oproep in de motie is dus nog actueel.

Onderwerp: Fysiek Domein

Motie 23	“Warmtegemeenschappen” – Gemeente West-Betuwe Deze motie roept het VNG bestuur op om met de aanstaande minister van Klimaat en Groene Groei aan te dringen op duidelijkheid over warmtegemeenschappen zodat gemeenten invulling kunnen geven aan hun regierol die voortkomt uit de Wet Collectieve Warmte (WCW).
Verantwoording	In de nota van wijzigingen op de WCW wordt iets meer duidelijkheid gegeven over de definitie en de rol van warmtegemeenschappen bij collectieve warmte. Dit is nog niet vertaald naar het laten vervallen van het lichtere regime en is nog onderwerp van gesprekken met het rijk. Het bestuur zal indien noodzakelijk dit verder agenderen in een bestuurlijk overleg.
Voorstel VNG	Aanhouden
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Wcw is nog in behandeling in de Tweede Kamer, dus oproep motie aanhouden om nog te gebruiken in verdere lobby-inzet.

Onderwerp: Fysiek Domein

Motie 24	"Beleidsaanpassing op basis van vervallen salderingsregeling en doorberekening kosten op het gebied van verduurzaming" – Gemeente Druten In het hoofdlijnenakkoord is opgenomen dat de salderingsregeling per 1 januari 2027 wordt afgeschaft. Eigen opgewekte elektriciteit mag dan niet meer worden verrekend met eigen verbruik. Energiebedrijven berekenen vooruitlopend op deze afschaffing kosten voor het terug leveren van opgewekte elektriciteit op het elektriciteitsnet. De investeringen voor hernieuwbare elektriciteit zullen hierdoor vertragen. In het buitenland wordt duurzame energieopslag bevordert en is energie delen mogelijk te maken om efficiënter met het net om te gaan en betaalbare energie te organiseren. De indieners verzoeken het bestuur het rijk te verzoeken subsidiebeleid te ontwikkelen op gebruik van energieopslag en energie delen mogelijk te maken in de Energiewet.
Verantwoording	In het kader van het Nationaal Plan Energiesysteem is de VNG met het rijk in overleg om het energiesysteem soepeler, slimmer en sneller te realiseren. Daar is een sterke decentrale ontwikkeling voor nodig op hernieuwbare energie en de bijbehorende opslag. De VNG voert en heeft een actieve lobby gevoerd op het mogelijk maken van energie delen in de Energiewet. Het belang van Energieopslag wordt erkend. De VNG heeft in samenwerking met Aedes, Vereniging Eigen Huis, Techniek NL, Woonbond, Consumentenbond en Unie van Waterschappen gepleit voor aanvaarding van het amendement Kröger 36378-65. Dit amendement maakt het mogelijk dat inwoners en bedrijven, individueel of in energiecoöperaties, lokaal opgewekte energie kunnen delen, ook als zij niet bij dezelfde energieleverancier zijn aangesloten. Bij de definitieve stemming is dit amendement niet aangenomen. Wij blijven echter onverminderd het belang van energie delen onderstrepen in de gesprekken met het Rijk. Om energieopslag goed te kunnen inzetten binnen het energiesysteem dient het energietarievenstelsel tevens te worden aangepast. VNG is hier beleid op aan het ontwikkelen. Bij de inzet van gesubsidieerde opslag is het van belang dat de ontwikkeling een positief effect heeft binnen het energiesysteem. Dit betekent dat er duidelijke afspraken gemaakt moeten worden over het gebruik en de toepassing van de opslagmodaliteiten zodat deze niet tot ongewenste resultaten leiden (netcongestie veroorzaken). Dit is bij het rijk benoemd en onderdeel van verdere uitwerking van instrumentarium.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Niet instemmen
Toelichting	De VNG heeft inderdaad inzet gepleegd om energiedelen mogelijk te maken in de Energiewet, maar het ingediende amendement van Kröger is niet aangenomen in de Tweede Kamer. De Eerste Kamer behandelt de Energiewet op 3 december aanstaande en verschillende fracties hebben schriftelijke vragen gesteld over het verder mogelijk maken van energiedelen. Daarnaast wordt er gewerkt aan een wetsvoorstel waarin energiedelen met vrije leverancierskeuze (het delen van energie tussen afnemers met verschillende leveranciers) wordt uitgewerkt. Dit wetsvoorstel 'ter implementatie van de gewijzigde Elektriciteitsrichtlijn (de EMD-richtlijn) moet in de zomer van 2026 in de Energiewet zijn geïmplementeerd. De verwachting is dat het wetsvoorstel in Q1 2025 wordt voorgelegd aan de Tweede Kamer. Gezien bovenstaande (beleids)ontwikkelingen op het gebied van energiedelen en de Energiewet, vindt Amsterdam het nog niet opportuun om de motie al als afgedaan te beschouwen. Er zijn immers nog voldoende momenten om dit onderwerp bij het rijk aan te kaarten en om ervoor te zorgen dat energiedelen op de juiste wijze wordt opgenomen in het wetsvoorstel.

	n.b. wat betreft energieopslag, daar is de verantwoording wel erg voorzichtig, terwijl er nog wel een hoop moet gebeuren.

Onderwerp: Fysiek Domein

Motie 25	"Verlichten van netcongestie door inzet op lokale energiehubs" – Gemeente Schagen Netcongestie heeft een toenemende impact op het besturen van gemeenten: woningen, bedrijven, maatschappelijke voorzieningen en duurzame energieprojecten kunnen steeds vaker niet meer worden aangesloten op het elektriciteitsnet en komen op een wachtlijst. De verschillende overheidslagen hebben een rol in het zorgen voor een betaalbaar, beschikbaar, slim inzetbaar en robuust energiesysteem. De motie verzoekt de VNG een visie te ontwikkelen over de rol van gemeenten bij het realiseren van energiehubs en andere innovatieve oplossingen. Deze visie mee te nemen in de lobby. De benodigde wet- en regelgeving onder de aandacht te brengen bij het rijk. Bij het rijk aan te dringen dat netbeheerders gebruik maken van de bevoegdheid om netcodes toe te passen en bedrijven en gemeenten voor te lichten gebruik te maken van deze maatregelen. Mogelijkheden voor netbeheerders om systeembatterijen te plaatsen te verruimen. Gemeenten te ondersteunen in de praktijk door kennisdeling. Gemeenten te betrekken in de onderhandelingen met het rijk over de middelen voor na 2025.
Verantwoording	Op het gebied van energiehubs zijn reeds veel initiatieven ontplooid en zijn ministerie KGG, Netbeheer Nederland (NBNL), IPO, VNG en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) en andere inhoudelijke partijen druk bezig deze energiehubs mogelijk te maken. Vanuit het rijk is € 166 miljoen ter beschikking gesteld aan met name de provincies. De provincies zijn nu bezig een uitvoeringsagenda uit te werken. Daar worden gemeenten ook actief bij betrokken. Uit dit geld worden ook de ROM's in stelling gebracht. De ontwikkelingen op dit vlak zijn te uitgebreid om hier een volledig overzicht van te geven. Vanuit de VNG zullen gemeenten die met energiehubs bezig zijn of bezig gaan actief benaderd worden om hen op vlieghoogte te brengen.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Oproep in de motie heeft geresulteerd in concrete acties voor de realisatie van energiehubs.

Onderwerp: Fysiek Domein

Motie 26	"Grenzen aan investeringsruimte woningcorporaties" – Gemeente Goirle Woningcorporaties hebben op termijn niet allemaal voldoende financiële ruimte om de maatschappelijke opgaven te realiseren. Voldoende financiële ruimte voor woningcorporaties is enorm belangrijk. Gevraagd wordt om de financiële positie van de woningcorporaties onder de aandacht te brengen van het nieuwe kabinet en te vragen om passende maatregelen bij de uitwerkingen van het Hoofdlijnenakkoord
Verantwoording	De VNG hamert bij voortduring op een gezonde financiële positie voor de woningcorporaties. Dat een gezonde financiële positie voor de corporaties van belang is wordt in het kabinet en in de Tweede Kamer breed onderkend. De financiële positie van woningcorporaties wordt in het najaar van 2024 herijkt. Dit zal onder meer inzicht geven in het effect van de woningbouwdoelstellingen van het kabinet op de investeringscapaciteit van corporaties en laten zien in hoeverre deze doelen haalbaar zijn. De financiële positie van de corporaties zal ook aan de orde zijn bij de herijking van de Nationale Prestatieafspraken Woningcorporaties; een afsprakenkader te ondertekenen door het rijk, AEDES, de Woonbond en de VNG. De komende maanden worden nog afspraken met de corporaties gemaakt (Nationale Prestatieafspraken Corporatiesector). Als dit proces aan eind van het jaar afgerond is, kunnen we de motie afdoen (volgende ALV).
Voorstel VNG	Aanhouden

Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Amsterdam was destijds voorstander van deze motie, belangrijk dat er blijvend aandacht is voor de investeringscapaciteit van woningcorporaties. Aangezien die inzet nog nodig is, akkoord om aan te houden.

Onderwerp: Fysiek Domein

Motie 27	"Het milieurendement centraal stellen bij vergoedingen PMD" – Gemeente Gooise Meren Oproep aan bestuur: • Bij herziening van de afspraken met Verpact (voorheen: Afvalfonds Verpakkingen), in het kader van de Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV), meer aandacht te besteden aan het milieurendement van het door gemeenten ingezamelde Plastic-, Metaal- en Drankenkarton- (PMD) verpakkingsafval • Het milieurendement van de inzameling en verwerking van materialen nadrukkelijker te wegen bij de te maken keuzes. Dit moet leiden tot een stimulans voor het bedrijfsleven om verpakkingsmateriaal te gebruiken, dat leidt tot beter recyclebare monostromen • Bij het Rijk aan te dringen op verdere aanscherping van de normen voor recycling en meer transparantie rondom de verwerking van huishoudelijke afvalstromen, waarbij de milieueffecten centraal worden gesteld.
Verantwoording	De motie strookt met de inzet van de VNG om bij het maken van nieuwe afspraken nadrukkelijk rekening te houden met onder meer het milieuresultaat en ondersteunt de eerdere oproep van gemeenten om een prikkel in te bouwen aan de zogenoemde voorkant van de keten, wetende dat het de verantwoordelijkheid is van producenten om dit aannemelijk te maken. Door bij ontwerp en de productie van verpakkingen (en andere producten) al rekening te houden met duurzaamheid en hergebruik, kan beter worden toegewerkt naar de gemeentelijke ambities in het kader van de transitie naar een circulaire economie, kan de afvalberg worden beperkt en komt de gewenste sluiting van ketens dichterbij. Gezien de circulaire ambities van gemeenten wordt bij het maken van de nieuwe afspraken bovendien ingezet op een goed uitlegbare boodschap richting inwoners. De boodschap om verpakkingsafval op de juiste wijze in te zamelen, dient dan ook duidelijk, uitlegbaar en transparant te zijn. De in de motie gedane oproep maakt onderdeel uit van de inzet van de VNG tijdens het inmiddels in gang gezette onderhandelingstraject met Verpact en het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat. N.B. De voortgang van het onderhandeltraject wordt toegelicht in sessie 4 tijdens de tweede ronde van de door VNG georganiseerde deelsessies op de bestuurdersdag op 29 november a.s.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Amsterdam heeft eerder voor de motie gestemd, omdat het aansluit bij het stimuleren van het bedrijfsleven om meer te investeren in beter recyclebare PMD. Deze boodschap is nu onderdeel van het onderhandelingstraject met Verpact.

Onderwerp: Fysiek Domein

Motie 28	"Slappe bodem, sterke samenwerking" – Gemeente Gouda 1. De onderwerpen bodemdaling, (grond)waterbeheer en funderingsproblematiek binnen de VNG een plek te geven gezien de uitdagingen zullen toenemen en steeds meer gemeenten met deze thematiek te maken krijgen. Daarbij vanuit de VNG het belang van de aanpak van bodemdaling, (grond)waterbeheer, funderingsproblematiek uit te dragen ook vanwege de grote maatschappelijke impact en implicaties voor andere ontwikkelingen zoals klimaatadaptatie, vitaliteit van gebieden, behoud en ontwikkeling van de woningvoorraad , bodem- en watersturend e.d.; 2. Bodemdaling, (grond)waterbeheer en funderingsproblematiek in de volle breedte te beleggen in één van de VNG commissies en daar frequent te

	agenderen. Bij bespreking van deze onderwerpen zoveel mogelijk de verbinding te leggen de gemeentelijke leden van het Platform Slappe bodem door bijvoorbeeld de voorzitter te vragen aan te sluiten in de commissie; 3. De thema's bodemdaling, (grond)waterbeheer en funderingsproblematiek en de benodigde ontwikkeling van kennis en innovatie bij de Rijksoverheid onverminderd onder de aandacht te blijven brengen met inachtneming van het feit dat deze thematiek ook substantiële kosten voor gemeenten zich meebrengt. Daarbij te vragen om een integrale benadering binnen de Rijksoverheid voor deze thematiek omdat de aanpak anders teveel versnipperd blijft.
Verantwoording	Grondwaterbeheer, bodemdaling en funderingsproblematiek zijn thema's die onderdeel zijn van het interbestuurlijk traject Water en Bodem Sturend (WBS) en de Nationale aanpak Funderingen. Bij beide trajecten neemt de VNG actief deel. Deze trajecten vormen een belangrijke basis voor de VNG-inzet op de thema's: bodemdaling, (grond) waterbeheer en funderingsproblematiek. De VNG streeft naar geïntegreerde agendering in de commissie Ruimte Wonen en Mobiliteit (RWM). Specifieke aspecten zoals bijvoorbeeld financiële consequenties worden daarnaast ook in andere commissies besproken. De gemeentelijke expertise in het Platform Slappe bodem is waardevol en de VNG wordt actief bij het platform betrokken. Ook bij het opstellen van een VNGPosition Paper funderingen (december 2024 beschikbaar). De VNG zal zich ook in de toekomst blijven inzetten om het belang van dit thema in gesprekken met het rijk te agenderen. De noodzaak voor een integrale, samenhangende aanpak binnen het rijk blijft onverminderd nodig. Zo vroeg VNG bij het Commissiedebat Water 24 september jl. aandacht voor dit aspect en gevolgen bodemdaling.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Bij de VNG is bodemdaling op dit moment voldoende geborgd.

Onderwerp: Fysiek Domein

Motie 29	"Uitvoering soortenmanagementplannen" – Gemeente Gulpen-Wittem Gemeenten hebben een belangrijke rol wanneer het gaat om het realiseren van oplossingen voor natuurvriendelijk isoleren. Zonder de inzet van gemeenten komt de isolatie grotendeels stil te liggen. Deze motie roept het VNG-bestuur op om in gesprek te gaan met het Kabinet op een 6-tal punten waaronder het creëren van duidelijkheid voor het te voeren (gemeente)beleid, slagvaardige sturing en ondersteuning vanuit de provincie, te onderzoeken of er nog nieuwe denkrichtingen zijn om de uitvoerbaarheid te verbeteren, de financiele middelen te verhogen voor SMP's en compenserende maatregelen, te zorgen voor handelingsperspectief voor gemeenten en gemeenten in staat te stellen al met de pre-smp aan de slag te gaan.
Verantwoording	De uitvoerbaarheid en betaalbaarheid van soortenmanagementplannen vraagt nog steeds inzet van de VNG. De VNG is hierover structureel in gesprek met het rijk en IPO. De motie ondersteunt die gesprekken en geeft een duidelijke inkadering mee waarop de VNG in haar inzet de focus moet houden. In 2024 heeft de VNG verzocht om een uitvoeringstoets over de impact van soortenbescherming op na-isolatie. Deze toets wordt op dit moment uitgevoerd en moet inzicht geven in de impact van de tijdelijke werkwijze NVI, de voorwaarden voor een tijdige realisatie van de SMPs, maar ook de capaciteitsen financiële vragen die na het opstellen van een SMP bij gemeenten zullen blijven spelen. Tevens geeft de impactanalyse aanbevelingen voor een succesvolle implementatie. De uitkomsten van deze toets zullen als aanvullende onderbouwing dienen voor de financiële claims en de noodzaak voor duidelijke informatie en handelingsperspectief voor gemeenten richting het rijk en IPO en landelijke politiek. Mede op basis van de input van gemeenten die wij tijdens het tweewekelijkse inloopspreekuur en consultatie-oploopjes, en via e-mails en het forum ophalen, waarin telkens blijkt dat gemeenten door een gebrek aan duidelijke informatie,

	ondersteuning/advisering door provincies, financiële middelen, handelingsperspectief en het tekort aan ecologen onvoldoende vaart kunnen maken, blijft VNG deze gebreken aankaarten en oproepen dat de noodzakelijke stappen worden genomen om gemeenten daadwerkelijk in staat te stellen hun belangrijke rol in deze opgave te kunnen vervullen. Dit doen wij zowel tijdens de structurele overleggen, als ook via consultatie-reacties en onze lobbyinzet.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	De gevraagde toets wordt inmiddels uitgevoerd en de oproep in de motie is onderdeel van de VNG-inzet.

Motie 30	"Financiële tegemoetkoming bij uitbreiding woonwagenstandplaatsen" – Gemeente Roerdalen Gemeenten beschikken niet over voldoende middelen om extra investeringskosten alleen te kunnen dragen. Het realiseren van én nieuwe standplaatsen en het inrichten en bewerken van nieuwe woonwagenlocaties is bewerkelijk en duur.
Verantwoording	Het ligt in de lijn der verwachting dat er geen extra geld komt in het gemeentefonds voor de extra investeringskosten. Waar de VNG wel mee aan de slag is gegaan met het Rijk en financiële instellingen (SVn, NHG en RABObank) zijn oplossingen voor de hypotheekverstrekking en verhoging van de hypothecaire waarde van standplaatsen en woonwagens. De eerste resultaten zijn hoopvol.
Voorstel VNG	De motie als afgedaan beschouwen
Advies Amsterdam	Instemmen
Toelichting	Amsterdam was destijds voorstander van de ingediende motie. De juiste stappen zijn door VNG gezet. Wel de suggestie dat VNG bij de volgende ALV een update geeft over de voortgang van de gesprekken en/of de resultaten presenteert (gezien de verantwoording).